

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Rev2 1531/2016
29.09.2016. godina
Beograd

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Andrejević, predsednika veća, Biserke Živanović, Spomenke Zarić, Božidara Vujičića i Lidije Đukić, članova veća, u parnici iz radnog odnosa tužilje AA iz ..., čiji je punomoćnik Vera Đorović, advokat iz ..., protiv tuženog „BB“ iz ..., čiji je punomoćnik Zorka Borozan, advokat iz ..., radi isplate otpremnine, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Apelacionog suda u Kragujevcu Gž1 2765/15 od 01.03.2016.godine, u sednici veća održanoj 29.09.2016. godine, doneo je

R E Š E N J E

PRIHVATA SE odlučivanje o reviziji tuženog izjavljenoj protiv izuzetno dozvoljenoj. od 01.03.2016. godine i presuda Osnovnog suda u Kragujevcu P1 1114/14 od 05.06.2015. godine i predmet VRACA prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Kragujevcu P1 1114/14 od 05.06.2015. godine, stavom prvim izreke, usvojen je tužbeni zahtev pa je obavezan tuženi da tužilji isplati iznos od 359.427,90 dinara na ime razlike od isplaćene do pripadajuće otpremnine sa zakonskom zateznom kamatom od dana veštačenja 23.08.2013. godine pa do isplate i iznos od 187.523,20 dinara na ime obračunate kamate; na ime naknade za neisplaćenu ishranu na radu za mesec mart i april 2010. godine iznos od 8.338,61 dinar na ime glavnog duga sa zakonskom zateznom kamatom od dana veštačenja pa do isplate i iznos od 4.372,06 dinara na ime obračunate kamate i na ime troškova prevoza za mesec mart i april 2010. godine iznos od 1.500,00 dinara na ime glavnog duga sa zakonskom zateznom kamatom od dana veštačenja pa do isplate i iznos od 785,19 dinara na ime obračunate kamate, a stavom drugim izreke je obavezan tuženi da tužilji na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 163.500,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja 05.06.2015. godine pa do isplate. 01.03.2016. godine, stavom prvim izreke, odbio kao neosnovanu žalbu tuženog i potvrdio prvostepenu presudu u stavu prvom izreke kojim je usvojen tužbeni zahtev i obavezan tuženi da tužilji isplati iznos od 359.427,90 dinara na ime razlike od isplaćene a do pripadajuće otpremnine sa zakonskom zateznom kamatom od dana veštačenja pa do isplate i iznos od 187.523,20 dinara na ime obračunate kamate i na ime naknade za neisplaćenu ishranu na radu za mesec mart i april 2010. godine iznos od 8.338,61 dinar na ime glavnog duga sa zakonskom zateznom kamatom od dana veštačenja pa do isplate i iznos od 4.372,06 dinara na ime obračunate kamate. Stavom drugim izreke je preinačena prvostepena presuda u delu stava prvog izreke tako što se odbija kao neosnovan tužbeni zahtev kojim je traženo da se obaveže tužena da tužilji na ime troškova prevoza za mesec mart i april 2010. godine isplati iznos od 1.500,00 dinara na ime glavnog duga sa zakonskom zateznom kamatom od dana veštačenja pa do isplate i iznos od 785,19 dinara, na ime obračunate kamate, a stavom trećim izreke je odlučeno da rešenje o troškovima postupka sadržano u stavu drugom izreke pobijane presude ostaje neizmenjeno.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tuženi je izjavio reviziju zbog pogrešne primene materijalnog prava, pozivajući se na odredbu člana 404. stav 1. ZPP.

Vrhovni kasacioni sud nalazi da su u konkretnom slučaju ispunjeni uslovi iz člana 404. stav 1. ZPP za odlučivanje o reviziji tuženog jer postoji potreba za ujednačavanjem sudske prakse, obzirom na predmet tražene sudske zaštite i razloge iz kojih je usvojen tužbeni zahtev, kao i navode iz revizije tuženog. Zbog toga je Vrhovni kasacioni sud prihvatio da odlučuje o reviziji tuženog, kao izuzetno dozvoljenoj, odlučujući kao u stavu prvom izreke.

Ispitujući pobijanu odluku u smislu člana 408. ZPP, Vrhovni kasacioni sud je utvrdio da je revizija osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 374. stav 2. tačka 2. Zakona o parničnom postupku, na koju revizijski sud pazi po službenoj dužnosti.

U pravnosnažno okončanom postupku je utvrđeno da je tužilja bila u radnom odnosu kod tuženog do 09.04.2010. godine kada joj je rešenjem ... otkazan ugovor o radu zbog prestanka potrebe za njenim radom uz isplatu utvrđene otpremnine na osnovu sporazuma od 08.04.2010. godine. Dana 03.09.2003. godine je zaključen Pojedinačni kolektivni ugovor tuženog na neodređeno vreme kojim je u članu 72. utvrđeno pravo zaposlenih na otpremninu u iznosu od 200 evra za svaku godinu ukupnog dosadašnjeg staža osiguranja zaposlenog, kao i ostala prava predviđena zakonom i opštim kolektivnim ugovorom, a članom 39. je utvrđeno da zaposleni ima pravo na mesečnu ishranu u toku rada u visini od 20 % prosečne mesečne zarade po zaposlenom u privredi Republike prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, pri čemu je utvrđeno da tužilji nije isplaćena naknada za ishranu u toku rada za mart i april 2010. godine. Ugovor se smatra zaključenim kad ga potpiše generalni direktor ili ovlašćeni predstavnik sindikata, u smislu člana 78. navedenog Pojedinačnog kolektivnog ugovora, a zaključivanje se vrši na neodređeno vreme i stupa na snagu danom potpisivanja.

Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtev i obavezali tuženog da isplati tužilji razliku od isplaćene do pripadajuće otpremnine po osnovu prava utvrđenog Pojedinačnim kolektivnim ugovorom od 03.09.2003. godine.

Vrhovni kasacioni sud je mišljenja da se osnovano revizijom ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava.

Prema odredbi člana 263. stav 1. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/05, sa izmenama), koji se primenjuje u konkretnom slučaju, kolektivni ugovor se zaključuje na period do tri godine.

U prelaznim i završnim odredbama ovog zakona, članom 284. stav 1. je propisano da odredbe kolektivnog ugovora koji je na snazi na dan stupanja na snagu ovog zakona, a koje nisu u suprotnosti sa ovim zakonom, ostaju na snazi do zaključivanja kolektivnog ugovora u skladu sa ovim zakonom.

Iz sadržine citiranih zakonskih odredbi proizlazi da ako je kolektivni ugovor, po ranijem zakonu, bio zaključen na neodređeno vreme, kao što je ovde slučaj, posle stupanja na snagu propisa o organičenom trajanju važenja kolektivnog ugovora, može da se primenjuje još samo tri godine, jer će po isteku tog roka njegove odredbe postati suprotne članu 263. stav 1. važećeg zakona koji predviđa da kolektivni ugovor može da važi najviše tri godine.

Naime, Pojedinačni kolektivni ugovor tuženog zaključen je u vreme važenja Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ broj 70/01, 73/01) kojim je u članu 151. propisano da se može zaključiti na neodređeno ili određeno vreme. Zakon o radu („Službeni glasnik RS“ broj 24/05, koji je stupio na pravnu snagu 23.03.2005. godine) ograničio je trajanje važenja kolektivnog ugovora na tri godine. Stoga je odredba člana 78. navedenog Pojedinačnog kolektivnog ugovora kojim se konstatuje da se zaključivanje vrši na neodređeno vreme, u suprotnosti sa odredbom važećeg Zakona o radu, pa Pojedinačni kolektivni ugovor od 03.09.2003. godine nije mogao biti primenjen na radnopravne situacije nastale posle 23.03.2008. godine, po isteku roka od tri godine od stupanja Zakona o radu na snagu. Kako nižestepeni sudovi nisu ocenili da li je tužilji otpremnina isplaćena u skladu sa zakonom, Vrhovni kasacioni sud na osnovu odredbe člana 416. stav 2. ZPP ukinuo nižestepene odluke i odlučio kao u stavu drugom izreke.

U ponovnom postupku, prvostepeni sud će uzeti u obzir iznete primedbe, otkloniti rečene nedostatke i doneti na zakonu zasnovanu odluku.

Predsednik veća – sudija

Snežana Andrejević, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Marina Antonić